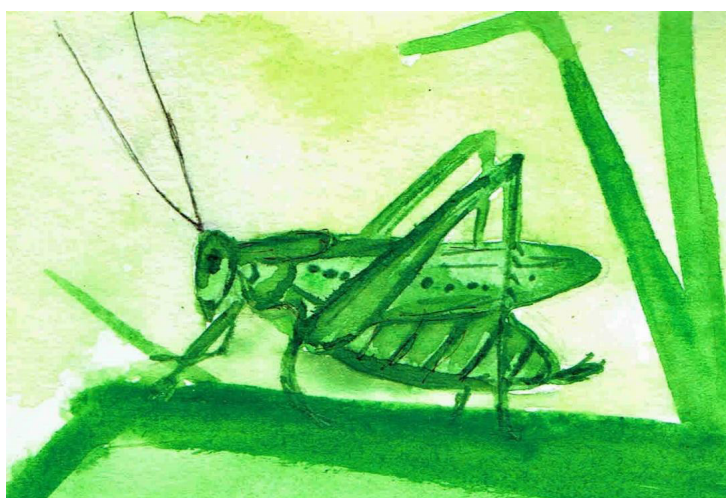

Dzīvnieku un augu pielāgojumi videi

Tu jau zini, ka dzīvnieki dzīvo dažādās dabas teritorijās: mežā, pļavā, purvā, ezerā u.c. Lai izdzīvotu, dzīvnieki pielāgojas tai videi, kurā dzīvo. Dzīvnieki videi pielāgojas pēc **krāsas, apmatojuma biezuma, izskata**. Dzīvnieki pielāgojas videi arī pēc **barības uzņemšanas veida**.

Pļavā, zaļajā zālē, var sastapt zaļus sienāžus. Zaļas ir arī vārdes, kuras dzīvo purvos, pļavās, pie ūdens. **Kāpēc šie dzīvnieki ir zaļi?** Vārdes un sienāžus ēd lapsas, eži, putni un citi dzīvnieki. Tā kā vārdes un sienāži ir zaļi, tad zaļajā zālē ienaidniekam tos ir grūtāk pamanīt.

Sienāzis.

Arī meža dzīvnieki ir pielāgojušies dzīvei mežā pēc apmatojuma krāsas. Piemēram, mežacūkas. Tām ir koku mizas un zemes krāsa. Tā mežacūkas grūtāk pamanīt medniekiem vai vilkiem.

Mežacūka.

Ziemā ir auksti. Lai ziemā nenosaltu, vilkiem, mežacūkām, zaķiem ziemā izaug biezs kažoks. Latvijas pelēkajam zaķim kažoks ziemā kļūst ne tikai biežāks, bet arī baltāks. Tāpēc lapsai vai vilkam, kas medī zaķus, tos sniegā ir grūtāk pamanīt.

Dzērvēm nepatīk cilvēku tuvums. Tāpēc tās veido ligzdas purvos, nepieejamās un apslēptās vietās.

Vilki ir plēsēji. Tiem ir svarīgi dzīvot vietā, kur var iegūt sev barību medījot. Tāpēc vairāk vilki dzīvo mežos, purvu malās, kur ir daudz dzīvnieku.

Mežacūkas ēd gandrīz visu. Tās iegūst barību, rokot zemi, kur meklē tārpus, ozolzīles, saknes, kukaiņus. Tāpēc mežacūkām ir vajadzīgi ilknī. Ar to palīdzību tās rok zemi.

Tauriņi un kukaiņi barojas no nektāra, kas ir ziedošās puķēs. Nektārs ir salds šķidrums, ko izdala ziedi. Tāpēc tauriņi un kukaiņi vairāk dzīvo pļavās. Ja pļava aizaug, no tās aizlido arī tauriņi un kukaiņi. Lai tauriņi un bites varētu ātri pārvietoties (lidot) no zieda uz ziedu, pa pļavu, uz savām mājām, tiem ir spārni.

Daudzi dzīvnieki savu mājvietu ir atraduši nevis vienā vidē, bet divās. Piemēram, varde. Tā var dzīvot gan ūdenī, gan uz sauszemes.

Katrā dabas teritorijā aug arī dažādi augi. Vai katrs augs var augt jebkurā vietā? Nē. Ja purva augu, piemēram, dzērveni, iestādīsim pie mājām, smiltīs, tā nokaltīs. Kāpēc? Tāpēc, ka dzērvene nepieciešams mitrums, kura ir daudz mitrā purvā. Arī sūnām vajadzīgs mitrums, tāpēc tās labāk aug purvā un mežā. Pļavu augiem vajag daudz saules gaismas, lai tie varētu augt, ziedēt un nogatavināt sēklas. Kokiem (apse, bērzs, ozols) ir garas, stipras saknes, tāpēc tiem vajadzīga tāda augsne, kur saknes var labi attīstīties un nostiprināties. Tā ir irdena, trūdvielām bagāta augsne.